

Poznań, ...3.0.07.2018..

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE Z KONTROLI PROBLEMOWEJ/
SPRAWDZAJĄCEJ*
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ ODDZIAŁ HIGIENY KOMUNALNEJ**
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W POZNANIU
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W
LESZNIE
ul. Niepodległości 22, 64-100 Leszno
adres PSSE**

1. Data kontroli: 02.07.2018 r.

2. Znak pisma: DN-HK.1611.4.2018

3. Kontrolowana komórka organizacyjna PSSE: Sekcja Higieny Komunalnej

3.1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób* przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem WPWIS – upoważnienie nr: 37/2018 z dnia 25.06.2018 r.:

..... mł. asystenta Oddziału Higieny Komunalnej

..... – mł. asystenta Oddziału Higieny Komunalnej

3.2. Imię i nazwisko osoby/osób* biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Lesznie:

4. Zakres kontroli:

Sprawdzenia pod względem merytorycznym działalności Sekcji Higieny Komunalnej PSSE w Lesznie w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru sanitarnego nad obiektami wodnymi (.....).

5. Wyniki kontroli

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

Na podstawie poniższych ustaleń kontroli***:

1. **Pozytywnie**

2. **Pozytywnie z uchybieniami**

3. **Pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości**

4. **Negatywnie**

Ocenia się działalność PSSE w Lesznie w kontrolowanym zakresie.

Dokonano oceny nadzoru PSSE nad wodociągiem publicznym

Dokumentacja prowadzona jest prawidłowo. W teczce wodociągu znajdują się: protokoły z kontroli, upoważnienia, zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia kontroli, wyniki badań próbek wody wykonane w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej, oceny o jakości wody, protokoły poboru próbek. W osobnych segregatorach gromadzone są oceny obszarowe.

W harmonogramie poboru próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej i urzędowej zaplanowano na 2018 r. pobór próbek wody z 4 wyznaczonych punktów (punkty mają określone współrzędne geograficzne). Punkty poboru próbek wody wyznaczone są wspólnie z przedsiębiorstwem wodociągowym i są takie same dla przedsiębiorstwa i PSSE. Liczba wyznaczonych punktów nie jest wystarczająca w stosunku do długości sieci (15,4km), liczby odbiorców (1226) i produkcji dobowej (396m³/d). Większa liczba punktów poboru próbek wody pozwala na ich rotację w kolejnych katach.

PSSE w Lesznie posiada harmonogram poboru próbek wody wykonywanych w ramach kontroli wewnętrznej przez przedsiębiorstwo wodociągowe, próbki wody pobierane są naprzemiennie z przedsiębiorstwem wodociągowym. W ramach kontroli wewnętrznej, przedsiębiorstwo wykonuje badania jakości wody w

laboratorium badawczym . (laboratoria posiadają zatwierdzony system jakości badań przez organy PIS). Wyniki badań próbek wody z kontroli wewnętrznej przekazywane są regularnie do PSSE.

PSSE w Lesznie nie podpisała protokołu uzgodnień z ww. wodociągiem.

PSSE posiada rejestr awarii wodociągowych zgłaszanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe. Do dnia kontroli nie wpłynęły informacje o awariach i przerwach w dostawie wody produkowanej przez wodociąg publiczny . Pracownicy Sekcji Higieny Komunalnej podczas kontroli stanu sanitarno - technicznego ujęcia i urządzeń wodociągowych przypominali o obowiązku każdorazowego informowania organu PIS o wystąpieniu awarii lub przerw w dostawie wody. W dniu kontroli producent poinformował, iż w roku 2017 i 2018 nie wystąpiły awarie.

Pracownicy przygotowują ocenę o jakości wody na podstawie sprawozdań z kontroli wewnętrznej oraz urzędowej zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7

grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.) w formie decyzji. Ww. ocena kierowana jest do producenta wody, jednak nie jest przekazywana do władz samorządowych zgodnie z § 21 ust. 8 ww. rozporządzenia.

Wydawana jest także ocena o jakości wody na podstawie wyników z kontroli wewnętrznej i urzędowej zgodnie z § 22 ww. rozporządzenia.

Ponadto przygotowywane są oceny obszarowe jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Powyższe oceny przekazywane są do władz samorządowych.

Zgodnie z oświadczeniem pracowników Sekcji Higieny Komunalnej nie wpłynęły wnioski o wydanie ocen higienicznych na zastosowanie materiałów lub wyrobów używanych do uzdatniania wody. Ww. oceny wydawane są przez Sekcję Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego PSSE w Lesznie. W czasie kontroli wodociągu pracownicy PSSE przypominali o konieczności ubiegania się o ww. oceny w przypadku zastosowania materiałów i wyrobów mających kontakt z wodą przeznaczoną do spożycia.

Z analizy sprawdzonej dokumentacji wynika, iż w przypadku stwierdzenia złej jakości wody np. pod względem bakteriologicznym (w badaniach próbek wody pobranych w dniu 21.02.2017 r. stwierdzono obecność bakterii grupy coli w ilości 12 jtk/100 ml, natomiast w badaniu powtórnym próbek wody pobranych w dniu 2 marca 2017r. :14 jtk/100ml) laboratorium informuje telefonicznie PSSE o zaistniałym przekroczeniu. Powyższą informację pracownicy odnotowują w rejestrze powiadomień o wynikach wody i przekazują telefonicznie przedsiębiorstwu wodociągowemu. Za kwestionowane wyniki badań jakości wody nałożono na producenta wody opłatę. W dniu 16.03.2017r. dokonano kolejnego poboru próbek wody, których badania nie potwierdziły obecności ww. bakterii, w związku z czym PSSE wystosowała ocenę o przydatności wody do spożycia.

Kontrola wodociągu publicznego została przeprowadzona właściwie.

Pracownicy PSSE w Lesznie podczas kontroli posiadali wszystkie wymagane dokumenty, tj. legitymację służbową oraz upoważnienie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego do wykonywania czynności kontrolnych w jednostce kontrolowanej. Powyższe dokumenty zostały przedstawione kontrolowanej stronie po przybyciu do obiektu.

Skontrolowano: ujęcie wody - 2 studzienki kontrolne studni głębinowych, stację uzdatniania wody - zaplecze sanitarne, techniczne, zbiornik retencyjny, stosowane preparaty do uzdatniania wody, zagospodarowanie terenu SUW.

Na wodociągu jest prowadzona stała dezynfekcja wody. Podczas kontroli stwierdzono, iż stosowany podchloryn sodu oraz wzorce (metoda kolorymetryczna) do oznaczania stężenia chloru w wodzie posiadają aktualną datę ważności. Osoby kontrolujące dokonały sprawdzenia prowadzonego rejestru stężenia chloru w wodzie.

Pobór próbek wody odbył się w zakresie monitoringu grupy B z zachowaniem odpowiedniej kolejności, zgodnie z aktualną normą PN-ISO 5667-5:2017-10 oraz z Procedurą Poborową PTW-HK-01: Pobór próbek wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz z kąpielisk i basenów.

Pracownik wyposażony był w sprzęt do pobrania i transportu próbek. Butelki przygotowane zostały prawidłowo. W trakcie kontroli sprawdzono temperaturę wody i oznaczono zawartość chloru w wodzie metodą kolorymetryczną, stosując aktualne wzorce do pomiaru chloru. Pomiar chloru wykazał ponadnormatywne jego stężenie w wodzie (1,5mg/l), co nie zostało odnotowane w protokole poboru/ przyjęcia próbek do badań np. w uwagach (przy stwierdzonym stężeniu chloru wynik badania bakteriologicznego jest zafałszowany).

W pierwszej kolejności została pobrana próbka wody do oznaczenia wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) – zgodnie z Polską Normą PN-EN ISO 17993. Następnie po dokładnym oczyszczeniu kranu i spuszczeniu wody zostały pobrane próbki wody do badań fizykochemicznych (bez utrwalenia i z utrwaleniem). Następnie przeprowadzono dezynfekcję kranu poprzez jego opalenie i po spuszczeniu wody zostały pobrane próbki wody do badań bakteriologicznych. Probki zostały pobrane prawidłowo aseptycznie, użyto chusteczek nasączonych substancją dezynfekująco-myjącą.

Na miejscu wypełniono protokół poboru/przyjęcia próbek wody do badań. W ww. protokole brak pełnych informacji w pozycji „Adres” niezbędny do ustalenia lokalizacji obiektu. W protokole zawarta jest informacja o temperaturze wody, stężeniu chloru (brak komentarza, iż stężenie jest za wysokie) , miejscu pobrania próbki, cytowana jest procedura techniczna systemu zarządzania jakością PTW-HK-01. W rubryce „miejsce pobrania próbki” wpisano współrzędne geograficzne.

Protokół z kontroli sanitarnej wodociągu (AK-HK-1) oraz załączniki: ZF/PT/HK/01/01/10 – „ocena stanu sanitarnego urządzenia wodociągowego” (AK-HK-2) nie zostały uzupełnione szczegółowo. W punktu I protokołu „Informacje dotyczące kontrolowanego podmiotu”- brak numeru telefonu/faksu/poczty elektronicznej, rodzaju prowadzonej działalności i PKD. W podpunkcie 6 należy umieszczać numer i datę wystawienia upoważnienia pisemnego do reprezentowania kontrolowanego podmiotu.

Protokół zawiera informacje o kontrolowanym obiekcie wodnym zarówno o ujęciu jak i o procesach uzdatniania wody oraz stanie sanitarno technicznym obiektów. Jednak brak informacji o terminie ważności stosowanego dezynfektanta, oraz wywiązywania się producenta wody z zobowiązań nałożonych pozwoleniem wodno-prawnym, pomimo iż podczas kontroli osoby kontrolujące ww. kwestie skontrolowały.

W protokole z kontroli wskazane jest umieszczanie informacji o:

- obowiązku ubiegania się przez producenta wody o ocenę higieniczną wydaną przez właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na każdorazowe zastosowanie materiału, lub wyrobu używanego do uzdatniania na podstawie § 24 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.);
- konieczności przekazywania do PPIS danych o wystąpieniu awarii (nawet tej najmniejszej np. wymiana membrany), która może rzutować na jakość wody w danym punkcie lub obszarze.

W punkcie 6 załącznika ZF/PT/HK/01/01/10 brak wskazań właściwych pozycji dotyczących materiałów z jakich wykonana jest sieć wodociągowa. W punkcie 11. „Zagrożenia mogące mieć wpływ na jakość wody” (przy punktach: 11.1. nieuregulowana gospodarka wodno-ściekowa oraz 11.2. usytuowanie wodociągu na terenach rolniczych) zaznaczono zarówno odpowiedź tak (T) jak i nie (N).

W trakcie trwania kontroli sprawdzono dokumentację obiektu, którą wymieniono w punkcie 11 „Dokumenty oceniane w trakcie kontroli”.

Na podstawie przeprowadzonej w dniu 2.07.2018 r. kontroli problemowej stwierdza się, iż kontrola wodociągu publicznego została przeprowadzona w sposób właściwy, jednak nie wszystkie informacje zostały zawarte w protokole z kontroli.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

1. PSSE w Lesznie nie podpisało protokołu uzgodnień z Wodociągiem Publicznym (ustalenie zasad współpracy z przedsiębiorstwami wodociągowymi w ramach sprawowanego nadzoru nad jakością wody), co może znacząco utrudnić współpracę organu PIS z podmiotem w kwestii m.in. ustalenia punktów poboru próbek

wody, ich rotacji w kolejnych latach, przekazywania informacji o awariach i przerwach w dostawie wody i innych zasadach współpracy PIS-producent, które zostały uwzględnione w wypracowanych wzorach protokołów uzgodnień wraz z załącznikami.

2. Liczba wyznaczonych punktów poboru sieci wodociągu publicznego jest nie wystarczająca do oceny jakości wody do spożycia. Zbyt mała liczba punktów nie daje możliwości rotacyjnej zmiany oraz nie jest reprezentatywna do oceny jakości wody produkowanej przez wodociąg.
3. Oceny o jakości wody wydawane zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.) nie są przekazywane do władz samorządowych, co skutkuje naruszeniem obowiązujących przepisów.
4. W protokole z kontroli nie zawarto wszystkich danych zgodnie z przypisami dla każdego punktu protokołu. Nie pozwala to na uzyskanie pełnych danych o kontrolowanym obiekcie.
5. W protokole z kontroli w punkcie III „Wyniki kontroli”, podpunkt 2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli np.: stwierdzenia dotyczące stanu technicznego podmiotu/ obiektu, stanu sanitarno – higienicznego” zawarto dane historyczne dotyczące stwierdzanych przekroczeń w pobranych próbkach wody w ciągu roku. Ww. dane nie odnoszą się bezpośrednio do przeprowadzonej kontroli i nie są objęte zakresem kontroli określonym w punkcie II.6 protokołu.
6. W protokole z kontroli brak informacji o:
  - sprawdzeniu terminu ważności stosowanego dezynfekanta;
  - wywiązywaniu się podmiotu z obowiązków nałożonych pozwoleniem wodnoprawnym;
  - obowiązku ubiegania się przez producenta wody o ocenę higieniczną na każdorazowe zastosowanie materiału, lub wyrobu używanego do uzdatniania na podstawie § 24 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.) oraz konieczności przekazywania do PPIS danych o wystąpieniu awarii (nawet tej najmniejszej np. wymiana membrany), która może rzutować na jakość wody w danym punkcie lub obszarze.

Brak ww. informacji nie pozwala na uzyskanie pełnych danych o kontrolowanym obiekcie.

7. Badania powtórkowe próbek wody wykonano zbyt późno: po około 6 dniach od stwierdzenia przekroczenia, co nie pozwala na ocenę jakości wody w kontekście pobranych wcześniej próbek wody, bowiem jakość wody mogła już w tym czasie ulec zmianie.

Stwierdzone nieprawidłowości nie wynikają ze złej pracy pracowników, lecz z niedopatrzenia.

5.3. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Należy podpisywać co roku protokoły uzgodnień z każdym przedsiębiorstwem wodociagowym znajdującym się pod nadzorem PIS w celu ustalenie zasad współpracy w ramach sprawowanego nadzoru nad jakością wody.
2. Wyznaczać odpowiednią ilość punktów poboru w zależności od długości sieci wodociągowej.
3. Należy przekazywać do władz samorządowych oceny o jakości wody wydawane zgodnie z § 21 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294 ze zm.).
4. Zawierać w protokołach kontroli wszystkie dane zgodnie z przypisami dla każdego punktu protokołu.
5. Nie zawierać w punkcie III protokołu kontroli „Wyniki kontroli”, podpunkt 2 „Informacje istotne dla ustaleń kontroli np.: stwierdzenia dotyczące stanu technicznego podmiotu/ obiektu, stanu sanitarno – higienicznego” danych historycznych dotyczących stwierdzanych przekroczeń w pobranych próbkach wody w ciągu roku.
6. Zawierać w protokołach kontroli pełne dane o kontrolowanym obiekcie tj. termin ważności stosowanego dezynfekanta, wywiązywanie się podmiotu z obowiązków nałożonych pozwoleniem wodno-prawnym, obowiązku ubiegania się przez producenta wody o ocenę higieniczną na każdorazowe zastosowanie materiału, lub wyrobu używanego do uzdatniania oraz konieczności przekazywania do PPIS danych o wystąpieniu awarii (nawet tej najmniejszej np. wymiana membrany).
7. Należy wykonywać powtórkowe badania próbek wody niezwłocznie po stwierdzeniu przekroczenia w celu oceny jakości wody w kontekście pobranych wcześniej próbek wody.

5.4. Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości:

Nie dotyczy

Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia proszę przekazać w terminie**** do 7 dni roboczych od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Lesznie, drugi dla WPWIS.

W toku kontroli zgromadzono akta (dowody zgromadzone podczas kontroli) ponumerowane od AK-HK-1 do AK-HK-2.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki
Inspektor Sanitarny

30 07 2018

dr n. med. Andrzej Trubasz

.....
data, podpis WPWIS

* - niepotrzebne skreślić

** wpisać właściwą komórkę organizacyjną

*** właściwe podkreślić i uzasadnić

**** termin ustala WPWIS

27.07.2018.

